

Titulació	Tipus	Curs
2502443 Psicologia	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Ana Belen Barajas Velez

Correu electrònic: ana.barajas@uab.cat

Equip docent

Ferran Balada Nicolau

Silvia Edo Izquierdo

Albert Fornieles Deu

Gemma Guillazo Blanch

José Luis Lalueza Sazatornil

Roser Nadal Alemany

Luz Maria Martinez Martinez

Leonor Maria Cantera Espinosa

Ana Belen Barajas Velez

Debora Perez Garcia

Mireia Faucha Hernandez

Clara-Helena Pretus Gomez

Adrián Pérez Aranda

Anna Muro Rodriguez

(Extern) Semestre 1: Leonor Maria Cantera Espinosa / Luz Maia Martinez Martinez

(Extern) Semestre 2: Ana Belen Barajas Velez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits. Els coneixements necessaris són els de les assignatures prèvies i simultànies del grau, que s'han d'integrar en aquesta assignatura en relació amb els camps d'aplicació.

Objectius

La complexitat de factors que determinen la conducta dels individus i les poblacions fa necessari, més que mai, dotar a l'estudiantat d'habilitats que els permetin la integració dels coneixements i procediments d'una manera comprensible. En aquesta assignatura es pretén iniciar a l'estudiantat en la integració dels aprenentatges previs assolits en les assignatures de primer i segon curs, com també els adquirits simultàniament a d'altres assignatures al llarg del tercer curs. Així mateix, es pretén desenvolupar aptituds d'aprenentatge autònom que permetin generar propostes de resposta professionals als problemes psicosocials, considerant sempre el context sociocultural en què viuen els individus.

La metodologia emprada en aquesta assignatura suposa necessàriament treball en equip, i tots els components del grup han de saber donar una resposta o explicació dels temes tractats. Això implica que l'estudiant ha d'estar atent a les aportacions dels seus companys i companyes, i ha de llegir i reflexionar sobre la documentació de referència aportada pels altres membres de l'equip.

Aquesta assignatura suposa la participació en el disseny d'un projecte d'Aprenentatge Servei (ApS). Aquests projectes de compromís social permeten a l'estudiantat formar-se mitjançant la participació en un projecte orientat a resoldre una necessitat real en una comunitat i millorar, així, les condicions de vida de les persones o la qualitat del medi ambient (per més informació <http://pagines.uab.cat/aps>).

Competències

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.
- Demostrar una aproximació crítica, d'escepticisme constructiu, de creativitat i d'actitud d'orientació a la recerca en les activitats professionals.
- Emprar els programes informàtics de gestió i anàlisi de dades.
- Fer revisions sistemàtiques a partir de la consulta de les diferents fonts documentals en psicologia per a recollir, ordenar i classificar dades i materials de recerca.
- Formular hipòtesis sobre les demandes i les necessitats de les persones destinatàries.
- Identificar i reconèixer els diferents mètodes d'avaluació i diagnòstic en els diversos àmbits aplicats de la psicologia.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Obtenir i organitzar informació rellevant per al servei sol·licitat.
- Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció dels diferents mètodes de recerca psicològica, la seva aplicació i la interpretació dels resultats que en deriven.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer la diversitat del comportament humà i la naturalesa de les seves diferències, tant en la normalitat com en l'anormalitat i la patologia.
- Seleccionar indicadors i construir instruments per avaluar programes i intervencions.
- Treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les característiques del comportament dels pacients, diferenciant els aspectes que són fruit de les diferències individuals no patològiques d'aquells altres aspectes altament suggestius de patologia.
2. Analitzar situacions diverses en els diferents camps aplicats de la Psicologia que requereixen una intervenció professional, i identificar les variables que hi intervenen amb l'objecte de poder dissenyar programes adequats per donar resposta als objectius previstos.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Argumentar de manera raonada sobre la necessitat d'utilitzar instruments d'avaluació en els diferents àmbits psicològics, especialment en l'àmbit clínic i de la salut.
5. Diferenciar mètodes adequats a cada situació que contemplin les característiques específiques dels avaluats i del seu context.
6. Discriminar entre les tècniques més adequades en l'àmbit de l'estadística descriptiva i la inferència estadística, així com els resultats que s'obtenen en investigacions de caràcter descriptiu i de relació entre variables.
7. Emprar els programes informàtics de gestió i anàlisi de dades.
8. Escollir els indicadors que es requereixen per a l'adequada avaluació d'un programa o intervenció, contextualitzant-los adequadament dins d'un marc teòric-conceptual.
9. Formular proposicions (enunciats) raonats que permetin establir relacions entre les variables que formen part d'una demanda concreta.
10. Identificar els elements que formen part d'una recerca sistemàtica documental, així com la seva seqüenciació i les eines necessàries per realitzar-la.
11. Identificar els elements que integren el procés complet d'una investigació científica, així com la seva seqüenciació i funcionalitat.
12. Identificar quin model i procediment és més idoni per a la mesura de funcions, variables i constructes psicològics, la seva avaluació i l'elaboració d'un diagnòstic.
13. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
14. Plantejar i resoldre problemes psicològics basats en l'ús del mètode científic.
15. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
16. Proposar noves maneres de mesurar la viabilitat, lèxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
17. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
18. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
19. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
20. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
21. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
22. Realitzar una recerca sistemàtica documental que permeti reunir evidències científiques sobre un problema d'investigació.
23. Recollir informació rellevant de diferents fonts, així com també elements de motivació i satisfacció, a fi d'analitzar-la i programar una intervenció que doni resposta satisfactòria a les demandes i necessitats de persones, grups i organitzacions.
24. Redactar hipòtesis que puguin ser utilitzades com a eines o tesi de comprovació dels supòsits que s'estableixen després de l'anàlisi de la demanda.
25. Redactar hipòtesis que puguin ser utilitzades com un instrument de solució provisional satisfactori per a cada demanda concreta.
26. Reunir informació rellevant sobre els diferents aspectes de la demanda i del programa d'intervenció que puguin afectar a la seva correcta aplicació, així com també a l'èxit i/o fracàs.
27. Reunir la informació necessària, teòrica i tècnica, per a una correcta i argumentada presa de decisions davant d'una determinada demanda.
28. Treballar en equip.
29. Utilitzar els coneixements teòrics adquirits en l'àmbit de la Psicologia per a l'anàlisi de situacions reals i simulades en diferents contextos professionals de la disciplina, especialment els clínics i de la salut.
30. Valorar de manera crítica i reflexiva les aportacions i les evidències científiques acumulades en els diferents àmbits professionals de la Psicologia.

31. Valorar els diferents aspectes / variables que formen part d'una demanda en base a la seva rellevància.

Continguts

1. Escoltar i valorar les demandes, per una banda, i pensar, planificar i gestionar les respostes i solucions, per altra.
2. Recuperar els coneixements rebuts en les diferents assignatures i aplicar-los de forma integrada als casos pràctics i al projecte d'intervenció plantejats.
3. El model distintiu de competències en el treball: la importància de les competències no visibles (actituds, sensibilitat, valors, aspectes personals, etc.) en l'acompliment de la tasca professional del psicòleg i en el plantejament dels projectes d'intervenció.
4. Els equips professionals: l'estudi de casos. Preparació, implementació i avaluació de projectes.
5. Adquisició i implementació de la metodologia de l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP).
6. Presentació d'informes professionals. L'exposició/presentació pública de resultats.
7. La recerca documental i bibliogràfica d'informació. La consulta a experts.
8. Posicionament ètic del rol professional. Reflexió sobre els efectes i implicacions de l'exercici professional.

Idioma d'impartició de la docència, segons equip, al primer semestre:

Equip 111: castellà; Equip 112: català; Equip 113: català/castellà; Equip 114: castellà; Equip 115: català; Equip 116: català

Equip 211: català; Equip 212: català; Equip 213: català/castellà; Equip 214: català/castellà; Equip 215: català/castellà; Equip 216: català

Equip 311: català/castellà; Equip 312: català/castellà; Equip 313: català/castellà; Equip 314: català/castellà; Equip 315: català/castellà; Equip 316: castellà

Equip 411: català; Equip 412: castellà; Equip 413: català; Equip 414: català/castellà

Idioma d'impartició de la docència, segons equip, al segon semestre:

Equip 111: català; Equip 112: català; Equip 113: català/castellà; Equip 114: català; Equip 115: català; Equip 116: català

Equip 211: català; Equip 212: català; Equip 213: castellà; Equip 214: català; Equip 215: català/castellà; Equip 216: català

Equip 311: català; Equip 312: català/castellà; Equip 313: català; Equip 314: català; Equip 315: català; Equip 316: castellà

Equip 411: castellà; Equip 412: català; Equip 413: català; Equip 414: català

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

D1. Resolució del Cas 1	10	0,4	2, 6, 9, 11, 12, 29
D2. Resolució del Cas 2	10	0,4	2, 1, 4, 6, 11, 12, 29, 25, 24
D3. Resolució del Projecte d'Intervenció	20	0,8	2, 23, 30, 10, 12, 14, 29
Tipus: Supervisades			
S1. Supervisió de casos	20	0,8	
S2. Supervisió del projecte	20	0,8	
Tipus: Autònomes			
A1. Recerca d'informació, lectura, ... pel cas 1 i 2	73	2,92	12, 20, 21, 19, 18, 29, 28
A2. Recerca d'informació, lectura, ... pel projecte	72	2,88	23, 28

La programació docent contempla per cada semestre 10 sessions de 2 hores de duració de docència presencial. Totes les sessions (20 sessions durant tot el curs) es realitzaran pels matins en grups ABP d'aproximadament 16 estudiants.

Aquesta assignatura es desenvoluparà alternant sessions presencials a l'aula i sessions de treball autònom fora de l'aula. A les sessions de docència presencial (treball dins de l'aula), el professorat tutoritzarà el treball portat a terme pel grup de treball, proporcionant les orientacions necessàries per a la realització de les diferents activitats que comportin la resolució dels casos i l'elaboració del projecte d'intervenció, oferint pautes per desenvolupar el treball i assessorant sobre el procés d'aprenentatge. Les sessions no presencials (treball fora de l'aula) tenen com a objectiu el desenvolupament del treball autònom dels grups de treball.

La metodologia docent consistirà en l'ABP (Aprenentatge Basat en Problemes). Aquesta metodologia implica treballar en equips de 4-5 persones. Serà amb aquest equip amb el qual es desenvoluparan i presentaran la majoria de les evidències d'aprenentatge del primer i segon semestre.

Al primer semestre, a partir de l'estudi dels casos que plantegen situacions reals, l'estudiantat desenvoluparà un pla de treball que els conduirà a estudiar, analitzar i aprofundir els diferents objectius plantejats en el programa. L'objectiu de l'aprenentatge basat en problemes és la generalització dels coneixements adquirits, de manera que, en acabar el curs, l'estudiantat sigui capaç de donar resposta a una gran varietat de situacions diferents dels casos treballats. L'èmfasi se situa més en els aspectes relacionats amb la integració del coneixement i el treball en equip, que en les intervencions concretes. Al segon semestre, l'estudiantat haurà de dissenyar un projecte d'intervenció en relació a una demanda d'una entitat de l'àmbit social, educatiu o clínic.

Es recomana fer consultes a professionals experts en relació amb les matèries, que poden ajudar a resoldre els casos i el projecte. En tot cas, s'ha d'entendre que el paper de la persona que tutoritza és en tot moment no directiu, de forma que l'equip ha de dirigir el propi procés d'aprenentatge i la persona que tutoritza només fa seguiments puntuals. Cal tenir molt en compte que l'intercanvi d'informació entre el grup no respon a un debat d'opinions, sinó a una exposició de coneixements, fruit d'una reflexió i amb una argumentació ajustada a les referències consultades.

Un esquema típic en la metodologia ABP podria ser:

1. Llegir i analitzar, grupalment, l'escenari en el qual es presenta el problema.
2. Elaborar una descripció del problema que el grup està tractant de resoldre.
3. Identificar aquells objectius que es pretenen cobrir amb el problema que la persona que tutoritza els ha plantejat.

4. Elaborar de forma grupal un llistat de què es requereix per fer front al problema. Preparar un llistat de preguntes sobre allò que es necessita saber per a poder solucionar el problema, així com conceptes que han de dominar-se. Identificar la informació de què disposen els diferents membres del grup.
5. Preparar un pla amb possibles accions per tal de cobrir les necessitats de coneixement identificades i on es puguin assenyalar les recomanacions, solucions o hipòtesis.
6. L'equip cerca informació a totes les fonts pertinents per a cobrir els objectius d'aprenentatge i resoldre el problema.
7. Treballant en grup s'analitza la informació recopilada, se cerquen opcions i possibilitats i es replanteja la necessitat de tenir més informació per a solucionar el problema.
8. És important que es prepari un informe on es facin recomanacions, estimacions sobre resultats, inferències o altres resolucions apropiades al problema. Tot l'anterior ha d'estar basat en les dades obtingudes i en els antecedents. Tot el grup ha de participar en aquest procés de tal manera que cada membre tingui la capacitat de respondre a qualsevol dubte sobre els resultats.

Aquesta assignatura és anual. L'assistència a les sessions presencials així com el treball en grup són considerats fonamentals per dur a terme l'assignatura de manera adequada. Per tant, es recomana que es tingui en compte això si es té previst portar a terme un programa de mobilitat (Erasmus, Sicue-Sèneca, etc.), que comporti una estada fora de la universitat durant el curs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1a. Informe final Cas 1 (on line, setmanes 7 i 8)	5	0	0	2, 5, 6, 9, 10, 12, 17
Ev1b. Presentació oral Cas 1 (Presencial, setmanes 6 i 7)	10	0	0	31, 8, 26, 27, 14, 28
Ev1c. Actes treball grupal Cas 1 (on line, setmanes 2 i 3)	10	0	0	2, 23, 29, 28
Ev2a. Informe final Cas 2 (On line, setmana 16)	5	0	0	2, 1, 4, 22, 5, 6, 13, 11, 12, 29, 28, 25, 24
Ev2b. Presentació oral Cas 2 (Presencial, setmana 15)	10	0	0	3, 15, 16, 14, 28
Ev2c. Actes treball grupal Cas 2 (On line, setmanes 11 i 12)	10	0	0	2, 23, 29, 28
Ev3a. Informe Projecte d'intervenció (online, setmana 16)	25	0	0	2, 31, 22, 23, 30, 12, 14, 7, 28
Ev3b. Exposició Oral del projecte d'intervenció (presencial, setmana 17)	20	0	0	14, 28
Ev3c. Informes de seguiment del treball en equip (online, setmanes 5, 9 i 14)	5	0	0	2, 23, 20, 21, 19, 18, 29, 28

Els objectius d'aprenentatge d'aquesta assignatura es desenvoluparan a partir de la resolució de dos casos pràctics, al primer semestre, i del desenvolupament d'un projecte d'intervenció, al segon semestre. Tot això ho desenvoluparem a partir de la metodologia de l'aprenentatge basat en problemes (ABP). Tot el procés d'aprenentatge es portarà a terme de manera obligatòria en un grup de treball format per entre quatre ó cinc persones.

L'enllaç a les pautes d'avaluació de la facultat [

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>]

Penalitzacions, a cada QD, per manca d'assistència:

No assistència a 3 sessions de treball,
nota seguiment treball grupal (EV*c)= 0

nota informe (Ev*a) = 0

No assistència a la sessió d'exposició

nota exposició (Ev*b) = 0

Regles del sistema d'avaluació:

Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes inferior al 40%, constarà com a "no avaluable".

L'assignatura computarà com a superada quan es compleixin les dues condicions següents:

1. S'hagi obtingut una nota igual o superior a 4,5 en cada un dels dos semestres.
2. La nota final, resultat de promitjar la nota obtinguda en cadascun dels dos semestres, ha de ser igual o superior a 5.

En el cas de no haver assolit una nota mínim de 4,5 en un o ambdós semestres, la nota final de l'assignatura serà 4.

Les notes finals de l'assignatura s'expressen amb un únic decimal i es realitza l'arrodoniment al següent nombre enter en el cas que aquest permeti un canvi qualitatiu de la nota: aprovat (4.85=5) / notable (6.85=7) / excel·lent (8.85=9).

Sistema de recuperació:

Podran optar al procés de recuperació els estudiants que compleixin les tres condicions següents:

Hagin obtingut una nota mínima de 3,5 en cada un dels dos semestres (casos i projectes)

El pes de les evidències presentades sigui com a mínim de 2/3

Hagin assolit una nota global de l'assignatura inferior a 5.

Per tant, no es podrà optar a la recuperació quan la nota d'un dels semestres sigui inferior a 3,5 (independentment de quina sigui la nota de l'altre semestre), ni tampoc quan la nota global de l'assignatura sigui igual o superior a 5.

La recuperació estarà focalitzada en la o les evidències d'aprenentatge en què l'estudiantat no hagi demostrat un rendiment satisfactori. Consistirà en la rectificació de les parts no superades, d'acord amb els exercicis i criteris que estableixi l'equip docent de l'assignatura.

En cas que la recuperació sigui superada, la nota de l'assignatura serà sempre un 5.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

Lectura obligatòria

Problem-based learning at HYMS: A guide for students by students. The Hull York Medical School, 2012.

Es pot descarregar des de:

<http://www.hyms.ac.uk/docs/default-source/hyms-downloads/pbl-guide-written-by-students-for-students.pdf?sfvrs>

Els apartats obligatoris són els següents:

- Pàgines 5 a 11 (An introduction to PBL)
- Pàgines 23 a 33 (The seven steps of PBL)
- Pàgines 39 a 45 (PBL: a critique)
- Pàgines 47 a 54 (Group work: A short guide for beginners + Conclusion)

LECTURES RECOMANADES

- Araújo, U.F. i Sastre, G. (Coords.) (2008) *El aprendizaje basado en problemas. Una nueva perspectiva de la enseñanza en la universidad*. Barcelona: Editorial Gedisa.
- Castro, A. (2004) Las competencias profesionales del psicólogo y las necesidades de perfiles profesionales en los diferentes ámbitos laborales. *Interdisciplinaria*, 21, 117-152.
- Colegio Oficial de Psicólogos de España (1998) *Perfiles profesionales del psicólogo*. Madrid: Colegio Oficial de Psicólogos de España. Disponible en <http://www.cop.es/perfiles/>
- Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos - EUROPSY (2007) *Competencias de los psicólogos*. Disponible en: <http://www.europsy.cop.es/index.php?page=competencias>
- Escribano, A. i del Valle, A. (2018). *El aprendizaje basado en problemas (ABP). Una propuesta metodológica en educación superior*. Madrid: Narcea, S.A. de Ediciones
- Hmelo-Silver, Cindy E. (2004) Problem-Based Learning: What and How Do Students Learn? *Educational Psychology Review*, 16, (3), 235-266.
- Mendoza, A. (2005) *El estudio de casos: Un enfoque cognitivo*. Mexico: Trillas.
- Oakley, B., Felder, R.M., Brent, R. i Elhajj, I. (2003) Coping with Hitchhikers and Couch Potatoes on Teams (Como enfrentarse a los jetas y a los mantas). *Engineering in Medicine and Biology Magazine*, 22(5), 9-10
- Orts, M. (2011) *L'aprenentatge basat en problemes (ABP). De la teoria a la pràctica: una experiència amb un grup nombrós d'estudiants*. Barcelona: Editorial GRAÓ.

Per les temàtiques que es tractaran en cada cas i en relació a les necessitats de les entitats, l'equip de professorat recomanarà bibliografia específica.

Programari

No aplicable

Llista d'idiomes

La informació sobre els idiomes d'impartició de la docència es pot consultar a l'apartat de CONTINGUTS de la guia.